
Conclusions del grup de treball Sociologia de l'Educació

Dotze comunicacions repartides en tres blocs temàtics:

- a) mercat de treball, qualificacions i noves tecnologies;
- b) institucions i reformes educatives, i
- c) educació intercultural: territori, classe, ètnia i gènere.

Conclusions generals

1. Malgrat els processos de mundialització i la generalització de noves tecnologies que reforcen la importància de les credencials educatives, la relació entre qualificacions escolars i estratificació ocupacional (territorial, grupal i individual) no és simple ni directa; en altres paraules, es continuen donant simultàniament dèficits escolars i sobreeducació.

2. L'èmfasi en l'actual reforma educativa en la diferència, a tall d'exemple, les adaptacions curriculars dels centres d'ensenyament obligatori en funció del seu medi social, es tradueixen sovint en una mesura del concepte d'igualtat. Anàlogament, l'obsessió per avaluar les institucions educatives amb criteris economicistes.

3. L'expansió educativa (obertura escolar a grups tradicionalment poc o gens escolaritzats) coincideix amb fortes desigualtats en el rendiment escolar segons l'origen social de l'alumne. Tanmateix, el fracàs escolar s'ha fet interclassista, i variables com el *gènere* (feminització de l'èxit escolar) o el *territori* (àrees metropolitanès, urbanes i rurals) són cada cop més rellevants.

4. El discurs de la interculturalitat, malgrat les seves bones intencions, pot tenir efectes «perversos», en coincidir amb una tendència cap a l'etnificació del fracàs escolar. Les dades de Catalunya, també en aquest cas, tendeixen a assemblar-se, progressivament, a les d'altres societats avançades.

5. En termes d'estratègies educatives, la diversitat cultural, en concret el binomi identitat-alteritat, implica plantejar-se nous reptes contra la desigualtat, els mediadors culturals, les polítiques de repartiment de l'alumne.